VÄLISMINISTEERIUM

EESTI AAFRIKA REGIOONISTRATEEGIA 2020–2030

- Muutused maailma välis- ja julgeolekupoliitilistes jõujoontes ning kasvav vajadus lahendada üleilmseid probleeme nõuavad Eesti välispoliitika elluviimisel **suurema tähelepanu pööramist Aafrikale** ning partnerlusel põhinevate suhete loomisele Aafrika riikidega.

- Aafrika on dünaamilise arengu ja ambitsioonikate eesmärkidega mander, mis kogu oma mitmekesisuses on koduks enam kui miljardile inimesele. Aafrika Liit on seadnud eesmärgiks, et Aafrika oleks 2063. aastaks turvaline, majanduslikult õitsev ja demokraatlik kontinent. 2019. aastal jõustus lepe Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna loomiseks. See loob aluse Aafrika edenemisele paljudes valdkondades, millest **Eesti jaoks on olulisim Aafrika digitaalse ühtse turu arendamine**.

- Eesti kahepoolne suhtlus Aafrika riikidega on viimasel aastakümnel märgatavalt tihenenud. Aafrika regioonistrateegia 2020–2030 koostamise eesmärk on saada täpsem ülevaade Eesti senisest koostööst erinevate Aafrika riikidega ning seada **konkreetsed arengusuunad** ja edasine **tegevuskava aastateks 2021–2025**.

- Eesti Aafrika regioonistrateegia koostati ning viiakse ellu koostöös teiste ministeeriumide, ametkondade, kodanikuühiskonna, teadusasutuste, erasektori ning rahvusvaheliste partneritega.

- Oluline roll strateegia rakendamisel on 2020. aastal Välisministeeriumis tööd alustanud Aafrika majandussuhete eriesindajal, kliimaküsimuste eriesindajal ning inimõiguste ja rände eriesindajal.

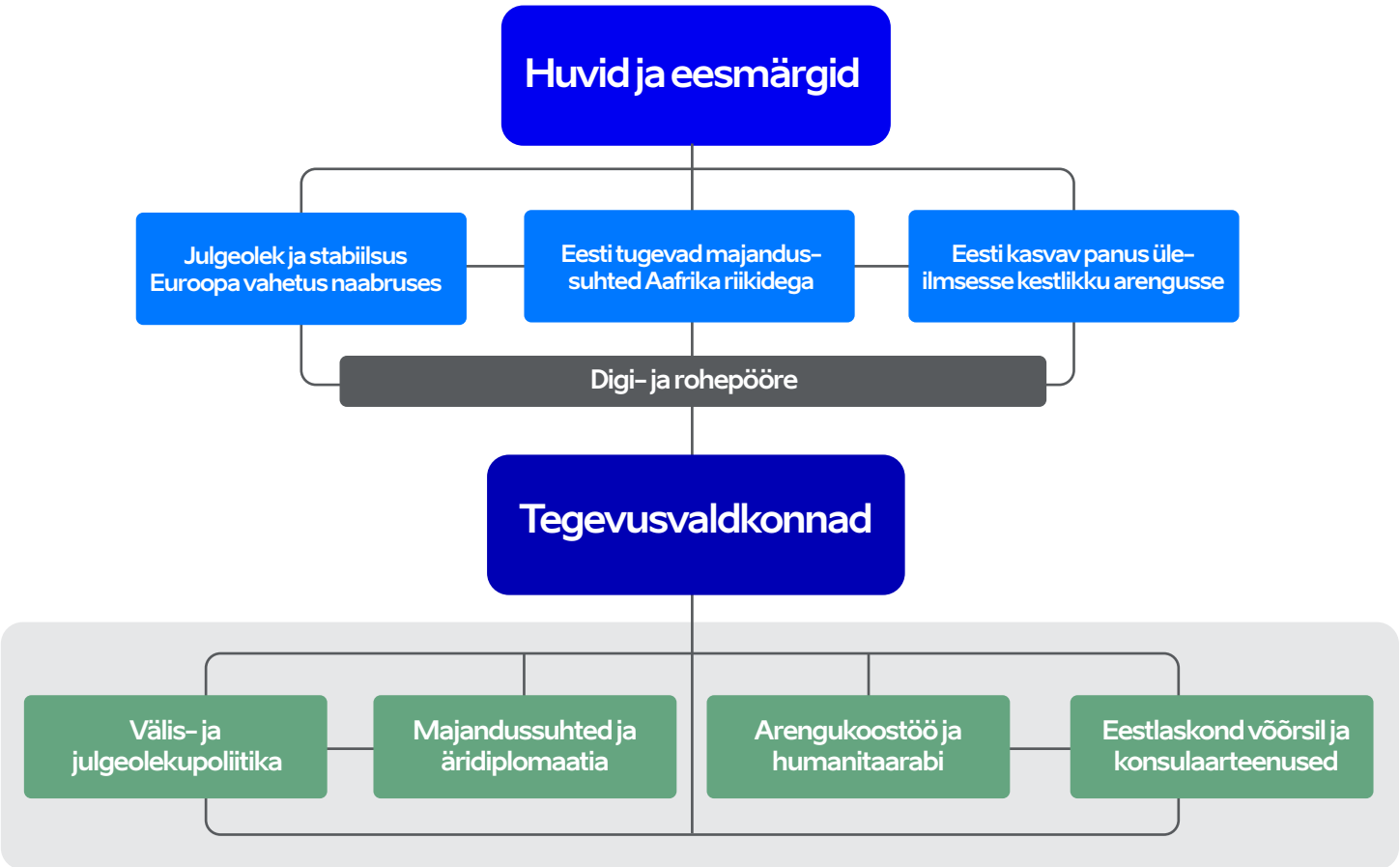

Välis- ja julgeolekupoliitika

Strateegia oluline osa on Eesti panus Aafrika rahu ja julgeoleku edendamisse, ebaseadusliku rände vähendamisse ja selle algpõhjuste leevendamisse.

- Jätkame suhete tugevdamist Aafrika riikidega kahepoolselt ja multilateraalsel tasandil.
- Jätkame osalemist sõjalistel operatsioonidel Saheli piirkonnas ning suurendame osalust tsiviilmissioonides Aafrikas.
- Välis- ja julgeolekupoliitilises koostöös võtame arvesse kliimamuutuste kasvavat rolli konfliktide ja rände ajendina.
- Tihendame küberjulgeoleku koostööd Aafrika riikidega ning edendame julgeolekut ja stabiilsust küberruumis.

Majandussuhted ja äridiplomaatia

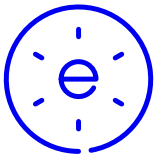

Majandus- ja kaubandussuhted Aafrika riikidega on tihenemas. Eesti konkurentsieelis on uuendusmeelsus, asjatundmus digiteemadel ja e-riigi kogemus. Partnerluse arendamisel keskendub Eesti riikidele, kus on saavutatud e-riigi ülesehitamiseks vajalik alustase.

- Toetame Eesti ettevõtteid uutel välisturgudel.
- Toetame Aafrika riikide digipööret ning tekitame ühtse väärtuspakkumise, mis ühendab tegevuse kliima- ja keskkonnaeesmärkide täitmisega ning tugevdab koostööd era-, avaliku ja kolmanda sektori vahel.
- Lisaks e-riigi ja IT-teemadele tutvustame Eesti kompetentsi ka energeetika, hariduse, tervishoiu, põllumajanduse jt valdkondades.
- Jätkame aukonsulite võrgustiku laiendamist Aafrika riikides.

Arengukoostöö ja humanitaarabi

Arengukoostöö aitab saavutada Aafrika riikides kestliku arengu eesmärke, luua uusi töökohti ning tegeleda ebaseadusliku rände algpõhjustega. Lähtuvalt riikide arenguvajadustest keskendub Eesti hea valitsemistava, hariduse, tervishoiu, ettevõtluse ja innovatsiooni toetamisele. Erilise tähelepanu all on naiste ja laste õiguste tagamine ning digi- ja rohepöörde toetamine.

- Toetame ühtset „Euroopa tiimi" lähenemist ning osaleme Euroopa Liidu ühises programmitöös Aafrika riikides, kus Eestil on enim lisandväärtust pakkuda.
- Jätkame Aafrika riikides tegutsevate Eesti MTÜ-de toetamist ning avaliku, era- ja kolmanda sektori koostöö edendamist.
- Osaleme aktiivselt Euroopa Liidu algatuses Digital4Development (D4D) ning tihendame koostööd teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega, ÜRO ja Maailmapanga Grupiga.
- Panustame senisest enam kliima, keskkonna ja põllumajanduse (sh toiduga kindlustatuse) valdkonnas.
- Kaasame arengukoostöö projektidesse senisest enam uuenduslikke era-, avaliku ja kolmanda sektori digilahendusi, keskendudes e-valitsemisele, e-haridusele ja e-tervisele.
- Jätkame kriisipiirkondades humanitaarabi andmist, et leevendada inimkannatusi.

Eestlaskond võõrsil ja konsulaarteenused

Viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud eestlaste välisreiside arv Aafrika riikidesse on loonud vajaduse tõhusamate konsulaarteenuste järele.

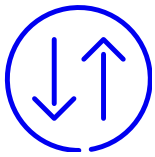

- Keskendume konsulaarteenuste kättesaadavuse parandamisele ning toetame sidemete tugevdamist Aafrika riikides elava eesti kogukonnaga.
- Sõlmime vajalikud välislepingud, et tagada kodanikele viisavaba, piiriviisaga või e-viisaga sisenemise võimalus võimalikult paljudesse Aafrika riikidesse.

Muu valdkondlik koostöö

- Toetame digilahendusi, mis aitavad kaasa kliimariskidega seotud kohanemisvõime kasvatamisele, sh säästliku põllumajanduse ja tarkade linnade kaudu.

- Tugevdame haridus-ja teaduskoostööd, sh läbi partnerülikoolide võrgustiku ja Aafrika riikide teemaliste uurimuste toetamise.
- Tihendame kultuurisidemeid Eesti ja Aafrika riikide vahel.

Riigid

Strateegia koostamisel valminud Aafrika riikide analüüsi ja kõiki huvigruppe kaasavate arutelude tulemusel tõusis esile **regionaalse lähenemise vajadus**. Eesti on regionaalse lähenemisega juba algust teinud Põhja-Aafrikas: Kairosse rajati 2010. aastal Eesti esimene saatkond Aafrikas ning Alžeeriasse, Marokosse ja Tuneesiasse on akrediteeritud mitteresideerivad saadikud. Käesolev strateegia laiendab Eesti tegevust ka teistesse Aafrika regioonidesse. Ida-Aafrikas keskendume valdkondadeüleselt eelkõige Keeniale, Lõuna-Aafrikas Namiibiale ning Lääne-Aafrikas on fookuses julgeolekupoliitika eesmärgid ja Mali. Sahara-taguses Aafrikas on Eestil mitteresideerivad suursaadikud nimetatud Etioopiasse ja Malisse.

Strateegia eesmärkide edukaks elluviimiseks laiendame Eesti välisesinduste võrgustikku ning suurendame Aafrika-alast asjatundmust Eestis:

- avame 2022. aastal Eesti saatkonna Keenias Nairobis, keskendudes valdkondadeülese koostöö tihendamisele;
- jätkame esindatust Etioopias Aafrika Liidu juures, põhifookusega poliitiliste suhete edendamisel Aafrika Liiduga;
- lähetame Eesti riikliku eksperdi Euroopa Liidu delegatsiooni, eelistatavalt Ida-Aafrikas Keenias;
- toetame Eesti diplomaate Euroopa Liidu välisteenistuse Aafrika esindustesse kandideerimisel, tihendame diplomaatide vahetust teiste liikmesriikidega ning suurendame Eesti osalust tsiviilmissioonidel.

Käesolev strateegia lähtub Eesti välispoliitika arengukava 2030 eesmärkidest ning arengukoostöö ja humanitaarabi programmist 2021—2024. Strateegia aitab kaasa üleilmsete kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ning on kooskõlas ELi-Aafrika strateegia põhimõtetega. Koostöövõimaluste kaardistamisel lähtub Välisministeerium riikide arenguvajadustest, Eesti julgeolekuhuvidest ning sellest, kus Eestil on pakkuda konkreetset lisandväärtust.